

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF
CLINICAL PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY)**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю
28 жовтня 2025 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2025**

МОНІТОРИНГ БЕЗПЕКИ ПРОВЕДЕННЯ ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНОЇ ТЕРАПІЇ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Бутко Я.О., Дроговоз С.М., Меленченко Н.О.², Хмелевський М.О.³

¹Національний фармацевтичний університет,

²КНП ХОР «Обласний центр медичної статистики, здорового способу життя та інформаційно-аналітичної діяльності»

³Департамент охорони здоров'я Харківської обласної військової адміністрації,
м. Харків, Україна
yaroslavabutko79@gmail.com

Вступ. Згідно даних Всесвітньої організації охорони здоров'я, туберкульоз входить до найбільш небезпечних інфекційних захворювань світу. За даними Центру громадського здоров'я, в Україні за 2022 рік кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань на туберкульоз становила 18 510, або 45,1 на 100 000 населення, що на 2,5% більше показника 2021 року. Лікування туберкульозу вимагає своєчасного та раціонального застосування ефективних препаратів із високим рівнем безпеки.

Мета: провести моніторинг безпеки проведення протитуберкульозної терапії за допомогою оцінки побічних реакцій у м. Харкові та області за 2022 р.

Матеріали та методи. Об'єктами досліджень були дані карт-повідомлень з фтизіатричних відділень та закладів Харківської області. В роботі був використаний метод спонтанних повідомлень. Рівень безпеки терапії оцінювали за наступними показниками: поширеність виникнення ПР при застосуванні препаратів, серйозність та передбачуваність ПР.

Результати. Згідно стандартів лікування туберкульозу препаратами першого ряду є ізоніазид, рифампіцин, стрептоміцин, етамбутол, піразинамід, що призначають хворим на вперше виявлений туберкульоз. В результаті моніторингу встановлено, що при застосуванні протитуберкульозних препаратів зареєстровано 179 карт-повідомлень про розвиток ПР. Поширеність ПР склала 6 випадків на 100000 населення, що класифікується, як ПР, що виникають рідко. Більшість карт-повідомлень надійшла на препарати закордонного виробництва (країна-виробник Індія): Ізоніазид – 14,6% випадків; Лінезід – 12,3 % випадків; Макрозид – 8,1 % випадків. У пацієнтів були скарги на: слабкість, дратівливість, непритомність, головний біль, запаморочення, тремтіння, нудоту, відсутність апетиту, біль у шлунку, свербіж, біль в суглобах, слабкість в ногах та ін. Найпоширенішою ПР препаратів була у вигляді поколювання у нижніх кінцівках у 80 % випадків, що є передбачуваною реакцією, т.к. занесена в інструкцію з медичного застосування препарату. Серед даних карт-повідомлень не було зареєстрованих серйозних ПР, які б призвели до інвалідності або смерті хворого.

Висновки: проведений моніторинг безпеки показав, що рівень безпеки досить високий, що підтверджує відсутність даних про серйозні ПР у пацієнтів. Користь проведення терапії переважає над ризиком виникненням серйозних ПР.